

Sorvingar eru farnir norður til Tovkussak eftir Jesari Jacobsen, sum helt til har veturin 1953/54. Menninir á myndini eru frá vinstru: Bjarni Jacobsen, Slætanesi, Jarl Heinesen, Sørvági, Jens í Atamik, Hans Niklái Joensen, Sørvági, og Jesar í Búðini

Teir tóku land 4

Jógvan Arge hevur givið út enn eina bók í røðini Teir tóku land, sum er um føroyingar í Grønlandi. Hendan bókin viðger fímtíðirini og staðfestir tey nógvið vátkaðu útróðrarrættindini, sum føroyingar fingi í 1959.

Tá høvdu føroyingar at kalla mist Suðurlandið, tí islendingar fluttu út á 12 fjórðingar. Innfølgjuleikarnir versnaðu eisini í aðrar mátar í Íslandi, og tí dúvaðu fiskimenn og politikarar upp á rættindi í Grønlandi.

Tað eydnaðist væl - m. a. tí, at tann danski vinnulívspolitikkurin í Grønlandi var kollsigldur, og onkur skuldi avreiða til tey tómu flakavirkini hjá Grønlandshandlinum. Tað var ein treyt fyri viðkaðum rættindum, at 25 føroyskar bátsmanningar avreiddu til KGH.

Teir tóku land 4 snýr seg eisini um útróðrarmenn og fiskimenn í Føroyingahavnini og Ravnsøynni, um føroyskar landnámsmenn í Suðurgrønlandi og bátaskip á sjálvum Kappanum. Føroyski trolarin »Fiskanes« var illa fyri á Kappanum samstundis sum tveir føroyingar gingu burtur við »Hans Hedtoft«.

Sjómansheimið í Føroyingahavnini varð flutt inn til Nordafar í 1956, og í 1959 var sjómansheim bygt í Ravnsøynni. Tað bleiv miðstöðin hjá føroyingum í oynni.

Í bókini er yvirlið allar útróðrarmenn og útróðarbátar í Føroyingahavnini og Ravnsøynni tey slóðbrótandi árin frá 1949 til 1958.

Teir tóku land 4 er stívar 200 síður og prýdd við 150 myndum og kortum. Anker Eli Petersen hevur tekið og Hestprent hevur framleitt. Bókin fæst í bókabúðum og handlum. Hon kostar 299 krónur.

Bróta næsar í Grønlandi

Fjórða bókin hjá Jógvani Arge í røðini »Teir tóku land«, sum er um føroyingar í Grønlandi er komin

Teir tóku land 4:

Tað tók sína tíð at fáa útróðurin hjá føroyingum at rigga í Føroyingahavnini. Tey stóru árin miðskeiðis í fímtíðarunum, vóru so nógvir trupulleikar og eisini illstøða, at summir menn

skjótt ikki lögdu í at fara yviraftur.

Hetta skilst á teirri nóggu bókini hjá Jógvani Arge um føroyingar, sum tóku land í Grønlandi. Hetta er fjórða bókin, sum kemur um evnið, og henda er ikki minni áhugaverd enn hinar fyrru.

Høvundurin sigur í formælinum, at Grønland hevur havt so ómetaligan týðning fyri føroyingar, og føroyingar hava verið so nógvið í Grønlandi, at tað er næstan onki mark fyrri, hvussu nóg kann skrivast um evnið.

Fyrsta árið, L/F Grønlandsfelagið beyð sær til at hjálpa útróðrarmennum við farti, mundu teir ikki sloppið yvir, tí damparnir vóru ov smáir. Tá felagið skuldi taka móti tí fiska fiskinum frá teimum, var orkan á Nordafar ov lítil, og tá saltfiskurin varð avroknaður á olavsøku, hildu menninir seg fáa ov lítlan prís.

Meginparturin sleit við Grønlandsfelagið og tók samband við tað nýstovnaða Samvinnufelag Fiskimanna, har Føroya Fiskimannafelag var ein høvuðseigari. Samvinnufelagið

seldi fiskin fyrri betri prís, men damparin var so seinur yvir, at menninir nærum svøltuðu í Føroyingahavnini.

Summir fóru til Godthåb at keypa mat. Aðrir gingu niðan á Skinderhvalen at skjóta fugl við hjálparmonnum hjá kontrollørinum í høl-

inum, og fekt ikki annað kjøt, so kundi av illum ein revur steikjast og etast.

Á heimferðini gingu menn á ein sekk av turrum fiski, sum sorvingurin Hans Niklái Joensen hevði í viðføri. Har var ongin fiskur eftir, tá hann kom til hús.

Nordafarbatarnir koma
Grønlandsfelagið vøntaði ikki nógvar føroyskar bátar yvir til sín í 1955 og strongdi tí á Nordafar at keypa nakrar bátar at avreiða fisk til stöðina. Nordmenninir mutaðu imóti, men játtaðu til endans og skipaðu fyrri at

Jógvan Arge hevur givið út enn eina bók í teirri væl umtóktu røðini »Teir tóku land«, sum er um føroyingar og føroyskt virksemi í Grønlandi. Nú skrivur hann bæði um útróðrarmenn, útróðrarnavnir, fiskimenn, bátaskip, samráðingar, trúðarar, bóndur o.a.m

Føroyingar fóru at fiska við snellu í Grønlandi í 1956. Teir tóku norðmanninum Dagfin Giske, sum hevði verið har árið fyrri. Her sita Niels Juel Haraldsen og Ardal Haraldsen, Miðvági, umborð á »Ellendi«, meðan snellan fiskar